

Roman

 DIN
 2

ILUSTROVAN DRUŽINSKI TEDNIK · IZHAJA V ČETRTEK

III. leto

V Ljubljani, 5. marca 1931

Štev. 10

Najlepša med „ženami“

Ne vem, ali je do pike vse res, kar vam zdajle povem; bral sem v pariških listih, in Parižani so duhoviti dovolj in poredni, da se nad drugimi škodoželjno znesejo za smolo, ki se jim je ondan primerila pri izbiri krasotice. Morda je samo osvetla za tisto nedolžno blamažico — ali pa bo vendarle nekaj na stvari; vsekako je, če že ne resnično, vsaj mično.

Tisto o pariški lepotni kraljici poznate, kaj ne? Da so jo izvolili za kraljico Pariza, potem pa hoteli preklicati, ko so zvedeli, da ima polletnega nezakonskega otroka. Zakaj in čemu, ne vem; ali je bila zaradi tistega črvička morda nevredna te odlike? Najbrž imajo taka pravila, kaj vem; pa pustimo to. Glavno je, da je ostalo pri prvotnem sklepu in da je mesto Pariz posinovilo nedolžnega otroka: stvar je bila rešena na vse strani prav.

Ona druga istorijca, ki sem jo prav za prav hotel povedati, je pa takale.

Budimpešta ni hotela ostati za drugimi velemesti in si je tudi sklenila izbrati kraljico. Ker pa so imeli v pariški volitvi svarilen zgled, so za blagor domovine in morale državljanov vneti sodniki strogo določili, da med tekmovalkami ne sme biti nobene matere, nezakonske pa sploh ne.

Prišel je dan volitev.

Toda sodnikom to pot izbira ni bila težka. Kar koj je predsedniku obviselo oko na enem izmed zbranih deklet.

„Ta čista lepota!“

In sodniki za njim:

„Ti krasni lasje!“

„Ta marmorna polt!“

„Ta božanski stas!“

Predsednik je bil od navdušenja kar lesen. A vkljub navdušenju, vkljub lesenosti mu je bilo nečesa le premalo.

„Gospodična... če dovolite... tudi meča... ne zamerite... tudi meča bi radi malo videli... Saj veste, dolgo krilo... Ah! Prekrasno! Čudovito!“

Vedeti morate, da so na Madžarskem z zakonom predpisana dolga krila in bog ne daj, da bi se katera ženska zoper to pregrešila!

Predsednik se je obrnil k članom razsodišča:

„Ta bo miss Budimpešta in nobena druga!“

Toda ko so proglasili rezultat, joj, groze! miss Budimpešta si je snela lasuljo, in pokazalo se je, da

Jarmila Novotna in Hans Heinz Bollmann v filmu „Dijak prosjak“, ki ga bodo te dni igrali v elitnem kinu Matije (Foto Atlantis - film)

je dekle z marmorno poltjo in božanskim stasom — moški! Kraljica lepote je bila mož!

Seveda so volitve razveljavili, kakopak: to vendar ne gre, da bo kraljica v hlačah! Sodniki so po-

zrli blamažo in so kar na licu mesta hoteli napraviti nove volitve. Toda ogorcene Madžarke so jim pokazale figo in šle.

Tako Budimpešta menda še danes nima svoje kraljice. a. r.

Nj. Vel. kralj je podpisal in proglasil zakon o obveznem zavarovanju proti toči. Zavarovalnino predpiše po predlogu banov kmetijski minister za vsako banovino posebej.

Nj. Vel. kraljica Marija je ozdravela in se je odpeljala iz Bukarešte v Split, kjer se udeleži krstne proslave novega parnika „Kraljica Marija“.

Beograd je prošli teden slavnostno sprejel francoskega admirala Guepratta, ki je leta 1915 sprejel srbske čete, ko so se morale umakniti čez Albanijo, v Bizerti v Severni Afriki. Nj. Vel. kralj ga je odlikoval z redom Jugoslovanske krone I. stopnje.

Bivši ministrski predsednik in bivši minister za gozdove in rudnike dr. Anton Korošec je s kraljevim ukazom imenovan za honorarnega profesorja za združništvo na beograjski kmetijski fakulteti.

V Jugoslaviji je po približni ocenitvi okoli 100.000 brezposelnih.

15. junija t. l. se otvori redni zračni promet med Beogradom in Splitom čez Sarajevo.

Najstarejša Slovenka je Jera Jelenova v Slovenski Bistrici: prošli mesec je obhajala svoj 102. rojstni dan. Zenica je za svoja leta še dobro pri moči.

Tramvaj iz Ljubljane v št. Vid bo stekel najbrž že letos. Na že zgrajeni progi do Zgornje Šiške se promet otvori maja, novo progo od Zgornje Šiške pa začno graditi, če pojde vse po sreči, še ta mesec. Vsi troški zanjo in za novo remizo so proračunani na deset milijonov dinarjev.

*

Jugoslovanski poslanik v Pragi dr. Kramer je prošli teden povabil praške novinarje na čaj. V svojem nagovoru je poslanik povdarjal prijateljske zveze, ki družijo Jugoslavijo in Češkoslovaško.

Po najnovjšem izkazu je v Nemčiji 5 milijonov brezposelnih delavcev.

Neka holandska filmska družba namerava skupno s Čehi prirediti za zvočni film Smetanovo opero „Prodana nevesta“.

Jugoslovanski poslanik na Dunaju dr. Andjelinić je albansku kralju Zogu I. čestital v imenu jugoslovanske vlade za srečno rešitev o priliki atentata, ki sta ga prošli teden napravila nanj dva albanska emigranta.

Največji kino na svetu dobi Pariz, kjer pravkar predelavajo in povečavajo sedanji kino Gaumont. Novi kino bo imel v treh nadstropjih prostora za 6000 ljudi, platno pa bo 14 metrov široko in 6 metrov visoko.

Sovražnik žensk

Napisala W. Baltinester

„Lepo te prosim, Erik: samo o ljubezni mi ne govori! Saj je kakor bi se bili vsi zakleli zoper mene! Najprej ti, potem ta bedasto dehteči vrt in ta omledni cvetlični puh in ta mlačni zrak, ki se v njem človeku še misliti ne dá! Najstrašnejši mesec, ta maj! Praviš, da me ima Hela rada; lepo. Samo da jaz za ljubezen nimam zmisla. Ljubezen je samo potrata časa! Če torej nočeš, da se ti za gostoljubnost lepo zahvalim, mi ne govori več o njej!“

Domačin Erik Laner, ki je sedel s prijateljem na vrtni terasi, se je nasmehnil.

„In vendar ji ne uideš! Neodvrljiva kakor pomlad v zaporedju letnih časov je ljubezen v človeškem življenju. S hladnim modrovanjem tega nikdar ne obrneš, dragi Albin!“

„Delo je glavno!“ je vneto vzkliknil mladi mož.

„V srečni ljubezni laže delaš!“ je rekel domačin.

„Ženske so samo za to, da človeku glavo mešajo; same želje so jih in obzirnost zahtevajo!“ je čedalje srditeje ugovarjal Albin.

„Mi pa ne?“ ga je podražil prijatelj.

Takrat je stopila na teraso domačica in z njo gost: Hela.

„Dogovorjeno, seveda!“ je zasikal Albin. Erik pa je samo malomarno skomignil z rameni in stopil z razprostrtimi rokami Heli naproti.

„Kako lepo, da ste prišli! Ravno se z Albinom pričkava o mesecu maju. On bi ga najrajši črtal iz koledarja! Mor-da bi ga vi izpreobrili?“

Gospa Lanerjeva se je Albinu pomenljivo nasmehnila. V njenih umnih očeh je bral posmehljivo vprašanje: „Strah pred zakonom?“

Njegov priklon Heli je bil kratek in mrzel.

„Cenjeni dami in prijatelj: blagovolite me oprostiti — delo me čaka.“

Hela je mirno prikimala, tako mirno, da se je začudil. Domačica je nabrala obrvi, prijatelj pa ga je obletel z očitajočim pogledom. Albin se je trdo priklonil in šel.

Hela je bila vajena pogledati vsaki stvari odkrito v lice. Ko so Albinovi koraki za-

V okolici Liègea v Belgiji se je spet pojavila strupena megla, katere izvora še niso dognali. Do zdaj so prepeljali v bolnice okoli trideset oseb, nekateri se bore s smrtjo.

V Rimu so v nedeljo 1. marca podpisali angleški, francoski in italijanski zunanji in mornariški ministri dogovor o omejitvi oboroževanja na morju. Največ zaslug, da je prišlo do tega dogovora, ki je velikanskega pomena za utrditev svetovnega miru, gre Angliji, ki je dala pobudo za ta sestanek in pregovorila Francijo in Italijo k popuščanju.

Tudi v Franciji se brezposelnost širi. Po izjavi delovnega ministra je število brezposelnih doseglo 350 tisoč, 1 milijon delavcev pa dela samo nekaj ur na dan ali par dni v tednu.

Staljin je izključil iz komunistične stranke Davida Rjazanova, enega najstarejših članov boljševiške stranke in Ljeningovega sodelavca.

Kralj čikaškega podzemlja Al Capone se je v četrtek 26. februarja „blagovolil“ potruditi na sodišče, kjer se je dal zaslišati. Obsodili so ga zaradi „zasmehovanja oblasti“ na šest mesecev zapora. Po končani razpravi je položil kavicijo 80.000 dolarjev (4 in pol milijona dinarjev) da so ga spet izpustili na prosto. Sodnik, ki ga je obsodil, je potem neznan kam izginil, ker se je očitavno bal osvete Caponovih pajdašev...

V Rockviewu v državi Pensilvaniji v ameriških Združenih državah so te dni na električnem stolu usmrtili prvo žensko v zgodovini te države: Ireno Schroederjevo skupno z njenim prijateljem učiteljem Glennom Dagom, s katerim je umorila nekega stražnika. Schroederjeva je poslednje ure pred smrtjo prebila s čitanjem humorističnih prilog nedeljskih listov, Dague pa je pisal svoje spomine.

mrli, se je zasmejala: „Pogoreli!“ Lanerjeva sta se skušala opravičiti.

„Nikarita no, otroka!“ se je zasmejala Hela. „Saj se ne bojim, da bi ga izgubila! Saj ne beži pred menoj, pred samim seboj beži, pred svojim lastnim majem — in to ni še nikomur uspelo!“

Albin je bežal po cesti. In nikakor ni mogel naprej. Od kod so se neki vzeli vsi ti ljubavni parčki? Neprestano se je zaletaval v tesno sklenjene roke. In te cvetlice, povsod same cvetlice! Nič drugega kakor dobro premišljena ženska zvitost: samo zato se obda s cveticami, da je lepša videti. Kako prekleto mirno je stala deklica, ko se je tako neotesano poslovil. „Nemara se je potuhnila? Ali pa ji morda — res ni nič do njega? Prav za prav bi bilo zanimivo to dognati.“ Ko se je zalotil pri tej misli, je skoraj na glas zavpil na samega sebe.

„I seveda! Smo že tam — sredi sladkih vod zaljubljenosti!“ Skušal si je misli na Helo izbiti iz glave.

Zmračilo se je. Na zemljo je legel temnosinji, mehki, svetli majski večer. Še bolj kakor podnevi je silil dehteči dih iz pomlajene zemlje.

Albin je sedel v svojem laboratoriju. Delo mu je bilo edino veselje. Tako so minevale ure. Zdajci pa mu je ugasnila žarnica. Albin se je razsrdil. Toda bilo je že prekasno, da bi poslal po novo. Zaklenil je in se razdražen odpravil proti domu. Pred hišnimi vrati pa se je spomnil današnjega dopoldne. Za spajanje je res še prerano. Morda Lanerjeva s svojim gostom še zmerom sede na terasi in sanjarijo o maju...

Obrnil se je in počasi zavil v vilski okraj, kjer je stanoval prijatelj. Skozi grmovje na vrtu se je svetlikala luč. Tak še zmerom sede tam! Albin je jel hoditi gor in dol. Kakšne cvetlice zasajata Lanerjeva! Tako vsiljiv vonj!

Najboljša nalivna peresa

A. PRELOC

LJUBLJANA, MARIJIN TRG

Kako staroverski okus imajo nekateri ljudje!

Zdajci so se glasovi približali. Helin mirni, temni glas in visoki pojoči glas gospe Lanerjeve, vmes pa prijateljev topli bariton. Poslavljali so se.

Vrata v ograji so se odprla: Hela je stopila na cesto. Albin je počakal v senci, dokler se nista Lanerjeva vrnila v hišo, potlej pa je stopil za Helo. Prav nič se ni začudila, ko jo je nagovoril. Ko bi se vsaj užaljeno napravila! Ta njena večna prijaznost ga je razsrdila. Trmasto in redkobesedno je stopal zraven nje.

„Zdaj pa lahko noč!“ je rekla Hela na prvem ovinku. „V onile hiši stanujem!“

Moral bi se bil posloviti. Leseno je stal pred njo.

„Lahko noč!“ je rekla še enkrat in mu dala roko. Kratko jo je stisnil in obstal. Hela je stopila v temo in nato v razsvetljeno hladno vežo.

Sam ni vedel, kako je spet stal pred njo.

„Gospodična Hela!“

Da teh žensk nič ne spravi iz ravnotežja! Že spet se je srdil.

„Zakaj ste tako mirno sprejeli mojo popoldansko neotesanost?“ je zadirčno vprašal.

„Ker se mi smešno zdi, če hoče kdo pobegniti pred pomladjo.“

„Tako — smešen se vam zdim?“

„Da, časih. In najsmejnejši tedaj, kadar se takole oborožite s to žgočo zadirčnostjo.“

„Gospodična...“

Vsa narejena mrkosti je mahoma padla z njega.

„Ali me ne bi mogli malo radi imeti, kakršen že sem — navzlic tej moji smešnosti in zadirčnosti in vsem mojim muham? Glejte, tako majhen sem zdaj pred vami...“

„O, saj vas... že dolgo imam... malo rada...“ se je zasmejala. „Vkljub vaši smešnosti in zadirčnosti...“

JULES MARY

PREZ VESTI

Drugi del
OČETOV GREH

Ta roman je začel izhajati v 40. številki lanskega letnika „Romana“. Današnje nadaljevanje je tri in dvajseto. Novi naročniki naj zahtevajo še prejšnja.

„Tudi ne, če... če se jaz... za zmerom umaknem?“ je počasi rekel senator in pogledal pohabljenca v oči.

Gobrianda je izpreletelo. Bilo mu je, kakor bi bil tisti trenutek začutil zraven sebe — Smrt.

„Potem ni več ovire za to poroko.“

Forges je prijel svojega sovražnika za roko in mu jo vročno stisnil.

„Ali mi res obljubite? Pri-sežete?“

Pohabljenca je bilo že žal za njegove besede. Ali si Forges hoče vzeti življenje?

„Kaj nameravate storiti?“

„Tako vam povem. Ali mi obljubite, da vsaj mojega sina ne boste sovražili, če že meni ne morete odpustiti? Gaston me je do danes spoštoval in želel bi, da mu poveste, da sva se naposled vendarle pobotala. Ne bi maral iti s sveta z mislijo, da ste sovrašтво in prezir do mene presadili tudi na mojega sina. — Pošten človek ste, zato mi te prošnje ne boste odrekli.“

Gobrianda so te besede ganile do solz.

„Ali je res, ali je mogoče.“ je zajeceljal, „da mi vrnete denar — glavnico z obrestmi vred? Ali je mogoče, da svojega sina tako ljubite, da bi si zaradi njega vzeli življenje? Ali res ni več druge poti?“

Senator ni odgovoril; morda prvič v življenju so se mu v očeh zasvetile solze.

Pohabljenec je bil premagan. Prijel je svojega sovražnika za obe roke in mu jih stisnil.

„Odpustim vam!“ je zajeceljal. „Pozneje, ko bo čas storil svoje, vam bom lahko še več kakor samo odpustil. Saj me razumete?“

Forges je razumel. Vse tisto zastran rodbinskih zadev bi se naposled dalo urediti — toda Roquinovi zločini so ga neizprosno gnali v smrt.

Avto se je ustavil v ulici Poissonniers. Senator je stopil iz voza in pomagal pohabljenca na tla.

Ko sta se ločila, v njunih srcih ni bilo več niti sledu sovrašтва.

Dva in dvajseto
poglavje

OČE IN SIN

„V Auteuil!“ je velel Roquin šoferju in stopil nazaj v avto.

Še enkrat je moral videti sina — samo to željo je še imel. Potem mu slovo od sveta ne bo več težko.

Gaston je bil doma. Očetov obisk ga je nemalo presenetil, vendar je ostal hladen.

„Niti ne vprašaj, čemu sem prišel?“ ga je bolešno odgovoril Forges.

„Čakam, da mi sam poveš.“ je hladno odvrnil Gaston.

„Gobriand je prost!“

„O!“ je vzkliknil mladi mož. V tem vzkliku je bilo

vse: veselje, upanje, dvomi in žalost. Ali je oče iz lastnega nagiba popravil krivico, ki jo je storil staremu pohabljenca?

Forges je slutil sinove misli.

„Sam sem posređoval zanj.“ je rekel.

Gaston je nejeverno razširil oči. Kaj je šinilo v očeta, da se je nenadoma tako izpremenil?

„Da.“ je prikimal senator.

„Na mojo besedo so ga izpustili. Še več: Gobriand in jaz sva zdaj najboljša prijatelja. Ne čudi se tako, ne zmigavaj z glavo! Starec je siromak, sem si rekel, in zakaj mu ne bi pomagal? Tako sem mu dal vse tisto, za kolikor je mislil, da sem ga osleparil, in še obrestni po vrhu. Zakaj naj bi stradal na stara leta? Odkrito ti povem, da mi je žal, da nisem tega že prej storil. Tisti dan bi bil moral storiti, ko sem videl, da ljubiš Julijo in da ti nič na svetu ne more te ljubezni izruvat iz srca. Če bi bil ustregel njegovim zahtevam, bi bil denarje dal prav za prav svojemu sinu, saj bi jih po Gobriandu podedovala njegova hči in z njo ti. Tako, stvar je zdaj v redu.“

Gaston je stisnil očetu obe roke, vendar ni mogel prikriti žalosti.

„Ali ne veš, oče, da se z Julijo ne smem poročiti, ker bi postavil tebe na sramotni oder?“

Forges se je zasmeljal.

„Ne smeš? Nihče ti več ne brani, sin moj — samo če bo-češ!“

Gaston od presenečenja ni našel besed. Kaj je očetu, da mahoma tako govori?

„Jaz edini sem ti bil doslej napoti.“ je povzel Forges. „Jaz — Forges de Montfore, senator in ugledni politik, ki sem se bal ljudskih čenč. Nu, Forgesu je zdaj vsega tega dovolj — dovolj mu je časti in slave, in ničesar si ne želi bolj kakor da ga ljudje pozabijo. Forges, sin moj, bo odložil vse časti in stopil s svojega visokega mesta, ki so mu ga vsi tako

zavidali, dol med navadne, neznane ljudi. Forges s tem nič ne izgubi, zakaj oblast in bogastvo so mu rodile samo skrbi in nesrečo. In ko bom daleč od tod in pozabljen, te zagotavljam, da ne bo tvoja poroka z Julijo nikogar več bodla v oči. Malo mi je danes mar, ali si srečen pod Forgesovim imenom ali katerim drugim — glavno mi je tvoja sreča!"

Kaj naj pomenijo take očetove besede? Gastona so presunile črne slutnje. Pogledal je očetu ostro v oči, toda stari Forges je vzdržal pogled.

„Čudno govoriš, oče! Praviš, da odideš od tod — kam?"

„To naj te ne skrbi!"

„Ne, oče, to je prevelika žrtev!" je vzkliknil sin. „Nikoli ne bom srečen, če bom vedel, da mi je to srečo odkupil oče s svojo lastno... Bolelo me bo, če te ne bom več videl!"

„O, Gaston, človek hitro pozabi — in jaz želim, da me ljudje pozabijo!"

„Tudi jaz — tvoj sin?"

„Pred vsem... pred vsem ti, moj sin!"

„Oče, kako moreš kaj takega zahtevati? Saj bi moral biti nestvor, če bi te hotel pozabiti!"

„H o č e m, da me pozabiš! Da, sin moj — bodi ta nestvor!"

Forges se je na zunaj šalil, toda v srcu mu je bilo na smrt resno. Sin je to čutil in solze so mu stopile v oči.

„Če je tako, oče," je vzkliknil s trdnim glasom, „če že hočeš podariti Gobriandu del svojega imetja, da se rešiš njegovega nadlegovanja — potem si vendar s tem dovolj storil za njegovo hčer in jo tako rekoč odškodoval za mojo ljubezen: več nisem nikdar od tebe hotel! Te poroke ne bo, odrečem se ji. Julijo pa prosim, naj tudi ona tako naredi!"

„To bi storil?" je zamrmral Forges. „Veliko je tvoje srce, Gaston — vreden bi bil boljše očeta!"

„Zakaj tako govoriš, oče? Ali sem kdaj rekel žalo besedo o svojem roditelju, ali sem te kdaj obsodil?"

„Vem, da nisi. A če bi ljudje..., denimo... slabo govorili o tvojem očetu... ali bi jim verjel?"

„Ne — nikoli!"

„Prav — pa pustiva brezplodne besede! Vrniva se rajši k prejšnjemu vprašanju! K vprašanju moje žrtve. Vidim, da si nanjo odgovoril še z večjo žrtvijo. Koliko laže je za očeta nič več videti svojega sinu, kakor pa za zaročenca zavest, da ne bo nikdar več smel videti svoje zaročenke! Pri tej primeri na vsak način ti bolje odrežeš. Pusti me torej, da izginem, in potem, ko nihče več ne bo mislil name — o, kako kmalu se bo to zgodilo! — potem se lahko oženiš z Julijo, ne da bi se ti bilo treba batiti kakega skandala!"

„Ne, oče, ne sili v to, da bi moral izginiti! Zaradi mene ne sili! Saj ti bom večno hvaležen že za to, kar si storil Gobriandu!"

„Povej mi, sin: ali si kedaj mislil, da sem ga hotel oslepiniti za premoženje?"

„Ne, oče, nikoli — niti v sanjah!"

„In si zadovoljen z menoj, Gaston?"

„Moja čustva, oče, lahko izrazim samo v besedah, da ne vem, kje na svetu bi dobil človeka, ki bi bil kakor ti zmožen na tak način odpovedati se svetu, samo zato, da svojega sina osrečiš."

Forges je razprostrl roke in Gaston se mu je ihtu spustil v naročje; ta očetova žrtev mu je skoraj strla srce. Forges ga je strastno stisnil na prsa. Potlej pa je hlastno pograbil svoj klobuk in planil iz sobe.

„Gaston, sin moj — ti moraš biti srečen, popolnoma srečen! Vreden si sreče! Zbogom!"

*

Senator se je vrnil v svoje stanovanje. Tam pa ga je ča-

Vse dame
pa tudi Vi
želite
pomladi

imeti lepo in čisto polt, mehko, gladko in baršunasto lice.

Mozoljčki, ogrci, rdeča barva lic itd. so često posledica nečiste krvi, časih tudi slabe prebave in lenobe črevesja.

Zato se posebno priporoča zdaj spomladi zdravljenje s priljubljenim „Planinka“ čajem iz zdravnih planinskih zelišč.

„Planinka“ čaj čisti in obnavlja kri, jo razdeljuje, odstranjuje vse tuje snovi in bolezenske kali iz telesa. Začni te tudi Vi še danes s

„PLANINKA“ čajem Bahovec

To je notranje kozmetično sredstvo vsake ženske.

Zlasti zdaj pomladi ni mogoče dovolj priporočiti zdravljenja 8 do 12 tednov s „Planinka“ čajem, ki sestoji po večini iz domačih planinskih zelišč.

Navdušeni boste. Dobi se v lekarnah. Odklonite ponaredbe in izrečno zahtevajte „Planinka“ čaj, Bahovec v plombiranih zavojih z napisom proizvajalca

Lekarna
Mr. BAHOVEC
Ljubljana

kalo novo presenečenje. Bontemps mu je predal pismo, ki ga je bil malo prej prinesel postrežček.

Forges je prebledel, ko je čital tele kratke vrstice:

„Brat moj! Tvoja žena umira. Pridi k meni in povej, kaj naj storim.“

Felicija Xavierjeva.“

Senator je bil na nesrečno blaznico skoraj popolnoma pozabil. Zdaj mu je umirala in z njeno smrtjo pojde v grob njuna skrivnost, ki mu je kakor Damoklejev meč neprestano visela nad glavo.

„Ali je med tem, ko sem bil zunaj, kdo prišel?“ je Forges vprašal Bontempsa.

„Nihče.“

„Ali za gotovo veš, da sta moja žena in hči prepričani, da sem odpotoval, in sta se odpeljali v Bois?“

„Kako da ne! Saj sem ju vendar sam spremil na postajo. Samo bojim se, da milostljiva ne bo zadovoljna, da bi morala več dni prebiti v Boisu — saj ni v tem času tam nikakih zabav!“

Bontemps si je lahko dovolil tako nespoštljivo govorjenje s senatorjem — saj sta se z Roquinom le predobro poznala.

Forges je sežgal pismo svoje sestre, pepel pa je stresel skozi okno, da ga je veter raznesel na vse strani. Bontemps si te opreznosti ni vedel pojasniti.

Toda njegova radovednost se je zdajci izpremenila v grozo, ko se je Forges nenadoma obrnil k njemu in mu trdo rekel:

„Pogorela sva, Bontemps — uničena sva kakor tole pismo, čigar pepel sem pravkar, kakor si videl, vrgel skozi okno.“

„Gospod se šali!“ je s prestrašenim glasom rekel Bontemps.

„Lahko bi že vedel, da se Forges nikdar ne šali!“ je resno odvrnil senator.

„To vem — zdaj bi pa tudi rad zvedel, zakaj naj bi bilo konec z nama — zakaj bi naj bila pogorela?“

„To bi bila predolga istorija. Naj ti zadošča, če ti povem, da je Murad spet v Parizu in da je Chilpéric na preži.“

Bontemps je prebledel.

„Nu, in Chilpéric ima neko misel, ki ga baže neprestano preganja,“ je nadaljeval Roquin. „Takim mislim pravijo fiksna ideja. Vsak človek ima svoje blazne strani — in Chilpéricova blaznost je v tem, da hoče na vsak način Siméona maščevati. Saj se še spominjaš Siméona?“

„O gospod, ne govorite o njem! Saj vsako noč o njem sanjam — ne vem, kako je to. Stari Sénéchal mi da miru, pri Siméonu pa ne mine noč, da ne bi prišel k meni in me vlekel za noge; vse noči moram zato pustiti luč goreti vse do jutra, da preženem te strahove. Saj strahu ne vidim, toda čutim ga, čisto zraven sebe, in čujem ga, kako mi šepeče peklenske besede v uho. Gospod, snoči je spet prišel in mi je rekel: „Tebe ne bodo obglavili, kakor kaznujejo druge zločince, toda za to vendarle ne uideš kazni!“ In še nekaj je potem rekel Siméon, tole je rekel: „Če ti naj dam dober svet, ti rečem tole: Uredi svoje stvari s hudičem, preden te Bog pokliče k sebi!“ — Vem sicer, da so vse te reči samo domišljija, toda rečem vam, gospod, da človeku ni prav nič prijetno, in vsakogar zavidam za njegovo dobro spanje. Ta Chilpéric, pravite, da je torej na preži?“

„Ne boj se, Bontemps — vse to bo minilo, ko bova na varnem. Zdaj pa takoj vse pripravi za pot! Za kaki dve uri odidem z doma, a ko se vr-

VSAK DAN 1 VPRAŠANJE

Odgovori na 154. strani

1. Koliko vrst odlikovanj podeljuje Francija in kako se imenujejo?

2. Kakšnega rodu je bila slavna francoska gledališka igralka Sara Bernhardtova?

3. Zakaj bi se morale besede petrelej, linolej in podobne prav za prav naglasiti na o?

4. Od kod ima omnibus ime?

5. Katera je glavna španska reka?

6. Kaj je mestic, kaj mulat?

7. O kateri zvezdi so svoje čase mislili, da sta dve različni zvezdi?

nem, upam, da bodo kovčegi vsi že pripravljeni.“

„Dve uri me hočete pustiti samega, gospod?“ je vprašal Bontemps, ki so ga jele obhajati čudne slutnje. „O gospod, rajši bi šel z vami.“

„Ne!“ ga je zavrnil Roquin. „Za ta posel te ne potrebujem.“

„A če med tem pridejo in me primejo?“ je v strahu oporekel Bontemps.

„Nihče ne bo prišel — zanesi se na moje besede!“

„Ali, gospod —“

„Pripravi kovčege, ti rečem! Vsega drugega pa naj ti ne bo mar! Prej sem se samo šalil — stvar je taka, da drevi odpotujeva. Nisem ti mogel prej tega pravočasno sporočiti. Saj vendar veš, da se ne maram ločiti od tebe!“

Te besede so Bontempsa nekoliko pomirile. Toda na dnu, prav na dnu duše mu je vendarle ostala neka nejasna, nedopovedljiva slutnja...

Triindvajseto poglavje

UMIRAJOČA ŽENA

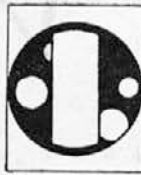
Gospa Xavierjeva ni pretiravala: Lidija je umirala.

V teh poslednjih trenutkih življenja, ko se duša poslavlja od telesa, se je Lidiji vrnila popolna vedrina duha. Zdaj, ko je še enkrat videla Andreja, je ni več bolelo, da bo morala zapustiti življenje — a vendar ji je še ena misel težila srce. Ali je mogoče, je razmišljala, da ta nestvor v človeški podobi, ki jo je nagnal v zločin, ki se je omadeževal s krvjo dveh novih človeških žrtev — ali je res mogoče, da je ta človek še neka znovan? Ali je res, da ta Forges-Roquin še živi in da se roka pravice še ni spustila nanj?

Take misli so se podile Lidiji po glavi, ko je stopila v sobo k njej gospa Xavierjeva. Ko je zagledala bolnico, ki je bila blede ko smrt, se je prestrašila, meneč, da mora vsak trenutek izdihniti.

Konec prihodnjič

Klepetulje

„Gospa Mesarica mi je ondan pripovedovala, da ste ji pravili, kaj sem vam zadnjič povedala in sem vam rekla, da nikar dalje ne govorite!“

„Na, zdaj vidite, kakšna je ta Mesarica! Ko sem ji rekla, naj vam ne pove, da sem ji povedala.“

„Nič hudega. Jaz sem ji pa obljubila, da vam ne bom povedala, da ste mi o tem govorili. Zato vas prosim, da ji tudi vi ne poveste.“

Olajšujoče okolnosti

Še mlad pobalin pride zaradi tatvine pred sodišče. In se seveda izkaže, da je kriv na vsej črti. Pred obsodbo pa ga sodnik vpraša, ali ima kakšne olajšujoče okolnosti.

„Prosim, gospod sodnik,“ odvrne pokvarjenec, „če bi upoštevali, da sem še mlad začetnik.“

V ženitbeni posredovalnici

„Partija bi bila sprejemljiva, samo ko ne bi gospodična imela lesene noge — žene z leseno ного vendar ne morem vzeti!“

„Ne bodite no, gospod Figovec; samo malo premislite! Denimo, da vam priskrbim ženo z obema nogama. Kaj vam stori vsemogočni Bog? Lepega dne jo povozi tramvaj, pride v bolnišnico in ji odrežejo ного: dolga bolezen, troški in končno ji morate hočeš nočeš napraviti leseno ного — pri tej si vse te izdatke prihranite!“

Otroška

Sonja: „Moja mama je dosti lepša od tvoje!“

Vanja: „Že mogoče; zato je pa tvoja mama že gospa, moja je pa še vedno gospodična — vidiš?“

Premalo izbire

„Kavarna ‚Zvezda‘ me ne vidi več — premalo izbire je tam!“

„Premalo časopisov?“

„Časopisov? Kaj še — zimskih sukenj!“

Iznajdljivo

„Povejte mi no, gospa Lea, kako ste neki napravili, da zdaj vaš mož zvečer ostaja doma?“

„Zelo preprosto. Vselej, kadar se je ponoči prav pozno vrnil, sem rekla pol v spanju: ‚Ali si ti, Milan?‘“

„In pravite, da je to pomagalo?“

„Seveda — mojemu možu je vendar Mirko ime!“

Nerodna pomoča

Mlada gospa pride k doktorju, sleče vrlinjo obleko, plašče in jopico in se mu da natančno preiskati.

„Ali je kaj hudega, gospod doktor?“ vpraša naposled boječe.

„Tega vam pa ne vem povedati — zdravnik je eno nadstropje višje! Jaz sem namreč odvetnik!“

Taka izprememba!

„O, glej ga, to je pa naš stari Kovač — kako ti pa gre? Saj se že lep čas nisva videla! Pa izpremenil si se — človek te še spoznal ne bi!“

„Oprostite, gospod — jaz nisem Kovač!“

„Viš ga: tudi Kovač nisi več?“

Vojaška

„Tako, naočnike nosite? Kaj pa ste v civilu?“

„Kratkoviden, gospod narednik!“

Iz Urškine šolske naloge

„V potoku se je zrcalila krasna slika; na bregu je namreč sedela dekla in molzla kravo, v vodi pa se je videlo ravno narobe.“

Njegov dokaz

„Tone, povej mi dokaz, da je zemlja okrogla!“

„Globus, gospod učitelj!“

Pri premijeri

Gospodična Amalija ima, kakor temu pravijo, nekaj preteklosti. Lani je namreč pri njih stanoval neki poročnik, in tako — nu, saj si mislite, kaj je bilo. Letos pa se je zaročila z gospodom Piskernikom, ki sta mu njena roditelja obzirno razodela hčerino skrivnost. Glede na obilno doto pa se je gospod Piskernik naglo potolažil in zadnjič je bila poroka. Nevesta pa je bila užaljena: ženin je namreč prišel v čisto navadni promenadni obleki.

„Človek božji, na poroko pride človek vendar v fraku!“

„Prav žal, draga moja; v fraku hodim načelno samo na premijere!“

Kako se delajo ljudje

„Kaj ste pa danes v šoli učili, Slavko?“

„Nič posebnega, mama — samo, kako se človek naredi.“

„Kaaaj?“

„Še nisi vedela? Vidiš, to je čisto lahko: vzameš kepo prsti in pihneš vanjo — pa je človek narejen!“

Mehki možgani

„Gospod Stiskač, vašo hčer ljubim. Omehčajte svoje srce in dajte mi jo za ženo!“

„Dragi moj, pri meni ne vlada srce, nego možgani!“

„Kdaj pa bi potem smel računati z omehčanjem vaših možganov, gospod Stiskač?“

Pri vedeževalki

„Kaj torej pravijo kvarte?“

„V njih berem, da se boste kmalu seznanili z bogatim gospodom. Zaljubili se boste vanj in napravili poročno potovanje v Dalmacijo.“

„Ali bi mi lahko še povedali, kaj bo moj mož na to rekel?“

Temeljito popravilo

Janez pride k čevljarju.

„Vaši čevlji potrebujejo temeljitih popravil. Podplati so preluknjani, pete bo treba nove nabiti, tudi gornje usnje je že razpokano — le trakovi so še dobri!“

Plešasti ded

„Otroci, kaj ne bi tudi mene pustili, da se igram z vami?“ reče ded svojim vnukom.

„Ne, dedek,“ odgovori Mirko. „Mi se gremo Indijance, ti si pa že skalpiran!“

„Daily Mirror“

SRCE V OKOVIH

Roman

Napisal Mirko Brodnik

Prvi del ŽIVI MRTVEC

Kakor udarec z bičem je zazvenel ta klic, da je Branku poledenela kri v žilah. Toda le za trenutek; naslednji mah je že skočil naprej in se zakadil sovražniku pod noge, da mu jih je izpodnesel. Rus je pal čezenj. Preden se je zavedel, je klečal Branko na njegovem hrbtu in ga zagrabil za vrat. Toda Rus je bil orjak in strah za življenje mu je še podvojil moči. Stresel je Branka s sebe, in takrat se je med njima vnel boj na življenje in smrt. Sovražnik si je sprostil roke: z eno je objel Branka okrog vratu, z drugo pa je skušal sneti bajonet s puške, da ga zasadi v Branka. Prepozno! Preden je dosegel orožje, se mu je zasadilo Brankovo bodalo v prsa, in to bodalo je bilo ostro ko britev. Branko je bil v trenutku ves oblit s krvjo. S poslednjim naporom svojih sil je vrgel mrtveca s sebe, toda niti toliko moči ni imel več, da bi vstal. Samo to je čutil, da je ves krvav, da se mu lepi kri po rokah in po vsem životu.

Tedaj se je priplazil Janez za njim. Ko je videl svojega poročnika vsega v krvi, se je zgrozil in v strahu zavpil:

„Ježeš — kaj se je zgodilo? Ali ste ranjeni?“

„Na tla!“ mu je velel Branko. „Nič mi ni. To ni moja kri.“

Težko je dihal. Rusov oprjem okrog vratu mu je bil za nekaj časa vzel sapo in se je šele zdaj opomogel. Potegnul je Janeza k sebi. „Molči, za Boga! Vse povsod so straže. Če nas opazijo, smo izgublje-

ni, ker smo preveč raztreseni. Splazi se nazaj in povej fantom, naj se podvizajo. Zberejo naj se pri meni, da jim povem, kako in kaj.“

Janez je ubogal in komaj pet minut nato se je zbralo dve sto mož. Branko je poklical vseh pet praporščakov k sebi in jim naročil, naj prodirajo na čelu svojih oddelkov proti kotlini. Vse ruske straže, ki nanje zadenejo, je treba zajeti, in sicer brez hrupa.

PREJSNJA VSEBINA

Poročnik Branko Slavec in Zora Stojanova, notarjeva hči iz gorenjskega trga, se ljubita. Večer pred povratkom na fronto odloči njuno usodo... Ko se vračata z izleta, ju v nevihti sreča Brankov poveljnik stotnik Kregar, ki skrivaj tudi ljubi Zoro. Na poslovljni večerji pri Stojanovih stotnik zasluti Brankovo in Zorino tajno in v njem se porodi mržnja do poročnika, ki je pozneje na fronti niti ne skuša skriti. Dan pred odločilno bitko dobi Branko pismo od Zore, v katerem mu deklira prizna, da njuna ljubezen ni ostala brez posledic. Slavec prosi stotnika za dopust, ki pa mu ga Kregar trdo odbije; namestu tega mu zapove, naj pripravi svoj oddelek za boj.

Kjer ne pojde zlepa, naj si pomagajo z noži, nikakor pa ne s strelji.

„Še pol kilometra, pa bomo tam,“ jim je velel. „Janez, ti ostaneš tu. Ko uzreš zeleno raketo, ustreliš s puško in pritečeš za nami. Vi pa,“ se je obrnil k praporščakom, „vi se skrijete z vojaki ob robu kotline. Ko začujete strel, udarite kozakom v hrbet. Dotlej pazite na kritje. Medtem bo

glavni oddelek, ki ga vodi stotnik, prišel z druge strani in udaril na sredo in sovražnike presekal na dvoje. Ste razumeli?“

„Da!“

„Torej naprej!“

Ukazi so bili razdeljeni. Praporščaki so se vrnili k svojim oddelkom in malo nato se je neslišno plazilo dve sto mož, ki niso vedeli, kaj jih čaka, ki niso vedeli, kaj jim je namenila usoda za prihodnjo uro.

Še tri sto metrov. Kotlina je zijala pred njimi kakor ogromno žrelo pošasti, ki čaka plena. Branka je stisnilo za srce, ko se je spomnil Zore. Ne, ne — zdaj ne sme misliti nanjo, zdaj mora ujeti zbrane vse čute. Stresel je z glavo, kakor bi se s silo hotel otresti teh misli. In ko je zdaj pogledal podse v dolino, kjer so se svetlikali taboriščni ognji kozakov in so njih plameni kakor velike krvave roke grabile pod nebo, je bilo njegovo čelo vedro, njegova misel bistra. Za taborom, skoraj čisto blizu je bil gozd, ki ga je svoji četi določil za zbirališče in skrivališče. Tisti trenutek ga je prešinila misel, da mu niti strojnica ni dal stotnik s seboj. In strojnica bi potreboval, če se bo moral umakniti. Samo z njimi bo lahko zadržal naskok kozakov.

Hrbet hriba, kjer so se doslej plazili, se je nenadoma spustil v kotlino.

„Na levo!“ so zdajci začeli vojaki njegovo povelje.

Pol ure nato jih je sprejel gozd.

„Pripravljeni?“

„Da!“

„Bajoneti na puškah?“

„Da!“

Današnje nadaljevanje romana

„Brez vesti“

na straneh 148—150

„Pazite! Pet ljudi potrebujem!“ Komaj je dogovoril, že se mu jih je ponudilo petdeset. Izbral je najbližje.

„Mi gremo naprej poizvedovat. Praporščak Novak, vi prevzamete vodstvo čete. Če se mi kaj pripeti, vam to vodstvo ostane, dokler stotnik drugače ne odloči. Razumeli?“

„Da!“

„Ko začujete strel s hriba, pridrvite za nami. Mi se takrat vržemo na tla, da boste streljali na sovražnika. Razumeli?“

„Da.“

„Naprej!“

*

V kozaškem taboru je bilo zbranih kakih tisoč vojakov. Le malo jih je spalo; pripravljali so se na napad, ki je bil določen za noč.

V poveljnikovem šotoru je bilo posebno živo. Neprestano so prihajali oficirji po navodila. Poveljnik, star bradat mož, je sedel za mizo in jim delil ukaze. Zraven njega je sedel mladenič, skoraj premlad za vojaka, in študiral zemljevid.

Ko je poslednji četovodja šel, se je starec obrnil k mladeniču:

„Sin, ali si že premislil?“

„Že, oče. Takole bo po mojem najbolje: Napasti jih mora majhen oddelek. Potem se umakne in izvabi sovražnika za seboj. Ko bodo v kotlini, jih napademo z vseh strani in ni vrag, da jih ne bi uničili. Potem imamo odprto pot.“

„Pametno, sinko,“ se je nasmehnil starec. „Časih se mi zdi, da si celo modrejši od mene, čeprav sem star in izkušen vojak.“

Sin se je nasmehnil. Očetova pohvala ga je navdala s ponosom.

„In vendar... če pomislim, da so te zadnjič dobili v roke...“ Starec se je zresnil.

„Pa sem se le rešil!“

„Vem... a če ne bi bilo tistega poročnika...“

„Da, če njega ne bi bilo...“ Sin se je sanjavo zazrl predse. „Zakaj neki je to storil?“

„Tudi med njimi so pošteni ljudje.“

„So. Bil sem ujet in zvezan... Kdo ve, kaj bi me še čakalo! Pa se priplazi ponoči k meni tisti poročnik...“

„In te razveže.“

„Da. Po naše je govoril. Kakor lev ste se branili, mi je rekel. Škoda bi bilo vašega življenja. Premladi ste še...“ Prerezal mi je vezi in me ogrnil v njihov vojaški plašč. Ko so se straže menjale, me je odvedel v bližnji gozd. Vse drugo je bilo igrača.“

„Da, če tistega poročnika ne bi bilo... Rad bi ga poznal...“

Takrat pa so se nenadoma odprla vrata v šotor in noter je planil vojak, ves blaten in krvav.

„Sovražnik! Za hrbet nam hoče priti! Velika četa prihaja po slemenu na levi.“

Starec je planil pokonci. Sin pa je samo dvignil glavo in se nasmehnil.

„To samo olajša moj načrt. Ne bo jih treba vabiti: sami prihajajo. Napraviti hočejo zmedo na našem levem krilu in nas potem presenetiti. Koliko mož utegne biti?“ se je obrnil k straži.

„Dve sto.“

„Pokličite atamana Suhova!“

Velik brkat mož je stopil v šotor in pozdravil.

„Koliko mož imate, Suhov?“

„Tri sto.“

„Vzemite jih še sto. Sovražnik se nam plazi za hrbet. Dve sto mož ga je, komaj pol toliko, kolikor jih imate vi. Ali jim boste kos?“

„Bomo!“

„Jaz bom pri vas,“ je rekel mladenič. „Pazite, da vas ne presenetijo. V kratkem pričakujte napada! Obvestite četo! Takoj bom za vami. Pošljite straže naprej in položite njihove ogleduhe.“

V tem je prišel že drugi sel in javil, da se bliža večja četa po dolini. Starec se je nasmehnil.

„Ko bi oni tam vedeli, kako službo imamo...“

„Bolje je, da ne vedo,“ je resno odvrnil sin. „Presenečeni bodo, ko bodo videli, kako lep sprejem smo jim pripravili.“

Stopila sta iz šotora in jela nadzirati četo, ki so se pripravljale na bojni pohod. Tisoč do zob oboroženih kozakov je korakalo na desno v breg, štiri sto pa v ozadje. Mladi poveljnikov sin se je samo smehljajal.

„Lep sprejem bo to,“ je neprestano ponavljajal.

Tedaj pa se je nenadoma razsvetlilo nebo. Kakor ogromen plamen je šinila pod oblake zelena raketa in se razletela na tisoč drobcev. Takrat se je začul z leve krik iz stoterih grl in pok iz stoterih pušk. Kozaki so se spopadli z Brankovo četo. — — —

Peto poglavje

OSAMLJENA

Za Zoro so bili žalostni in obupni tisti dnevi, ko je odšel Branko na fronto, tako obupni, da se ji je časih zadrželo, da ne bo mogla več dolgo strpeti. Misel, da je Branko daleč od nje in da je vsak trenutek v smrtni nevarnosti, jo je kakor oster nož zbadala v srce. Kolikokrat se ji je zadrželo, da sliši sredi noči njegov klic in ta klic je bil glas človeka, ki umira. Takrat je vselej v grozi zarila glavo

Dvanajsta ura bije: plačajte naročnino!

Prihodnjo številko dobe samo tisti gg. naročniki, ki so svojo dolžnost do „Romana“ izpolnili.

med blazine in jela plakati in moliti — moliti zanj, ki ji je bil vse.

Kako dobro se je še spominjala tistega večera, ko je bil odšel! Vso noč je prejo-kala. Vso noč je stala pri oknu in po glavi ji je blodila breznadna misel, da se še vrne, da se mora še enkrat vrniti pred odhodom. In ure so tekle, tekle... Branka pa ni bilo nazaj... In drugo jutro... Mati je bila v kuhinji, zajtrk je pripravljala. Ko jo je zagledala, se je je kar prestrašila. „Kaj ti je, Zora?“ jo je s skrbjo vprašala. Pogledala se je v zrcalo in se zgrozila. Bila je ble-da ko zid, samo oči je imela vse rdeče od joka. Še danes pomni, kako ji je bilo takrat težko pogledati materi v oči. Ali naj bi ji povedala res-nico? Ali naj bi se izgovorila, da je bolna?

Molčala je.

In potem je čakala njego-vega pisma. Teden dni, dan za dnem. Samo sedem dni, toda njej se je zdelo, da je bil tisti teden daljši kakor vsa leta, kar jih je že preživela. Potem je nekega jutra prišlo pismo. Kako je bila srečna!... Bran-ko ji je pisal, da je že na fronti in da se mu dobro go-di. Takoj mu je odgovorila, in potem so romala pisma na po-što dan za dnem, in vsak dan ji je odgovarjal njen Branko. O, kako je bila srečna! Zdelo se ji je, da je o n pri njej, da bedi nad njo in da jo varuje.

Kako težko je čakala vsak dan! Že ob osmih zjutraj je šla vselej na vrt in gledala, kdaj se prikaže izza vogala pismonoša. Čeprav je vedela, da nikdar ne pride pred de-ve-to... In kadar je prišel, mu je pohitela naproti in ni mogle pričakati, da je iz veli-kega kupa pisem poiskal ti-sto, ki je bilo zanj. Časih ga je kar zasovražila. Zakaj je vselej tako dolgo šaril po pis-mih, da je našel njeno! Potem pa ga je navadila, da je nosil njeno pismo posebej v žepu. Ko ga je dobila, je zbežala na vrt na tisto klopico, kjer sta

„Roman“ stane

1 mesec 8 Din, ¼ leta 20 Din, pol leta 40 Din, vse leto 80 Din. — Ra-čun pošt. hr. v Ljubljani št. 15.393. — Dopisi: „Roman“, Ljubljana, Breg 10. — Naročnina za inozem-stvo (vse leto): v Avstriji 14 šilin-gov, Nemčiji 9 mark, Franciji 50 frankov, na Čehoslovaškem 70 kron, v Italiji 40 lir, Belgiji 14 belg, An-gliji 9 šilingov, Holandiji 5 goldi-narjev, Egiptu pol funta, Severni Ameriki 2 dolarja. Za ostalo ino-zemstvo vseletno 120 Din v valuti dotične države, pol leta pa 60 Din. Posamezne številke: v Jugoslaviji po 2 Din, v Italiji pa po 80 stotink.

se razstala z Brankom, in ga prečitala. In nihče je takrat ni mogel prikucati.

Oče in mati nista nič opa-zila, čeprav se jima je zdelo, da se je Zora v zadnjem času nekam izpremenila. Preveč dela sta imela z drugimi reč-mi. Oče je šel vsako jutro ob osmih v pisarno, mati pa je imela dovolj opravka z gospo-dinjstvom.

Nekajkrat ji je tudi Kreg-ar poslal pozdrave. Komaj da je prebrala njegova pisma. Enkrat ji je celo o ljubezni pisal. „Kozel stari.“ si je takrat rekla, čeprav Kregar ni-kakor še ni bil star. Še sama se je potem smejala tem be-sedam.

In potem je prišlo, kar je moralo priti. Zora dolgo ni ve-dela, kaj naj pomenijo obč-utki, ki so se jeli v njej bu-diti. Šele potem, čez dolgo se je zavedla, in v prvem trenutku jo je obšla neizrekljiva radost in neka čudna gro-

VSAK DAN 1 ODGOVOR

Na vprašanja na 150. strani

1. Samo red Legije časti.
2. Njen oče je bil francoski urad-nik, mati pa nemška židinja.
3. Ker je drugi del teh besed na-stal iz latinskega „oleum“, kar po-meni olje in se naglaša na o: oleum.
4. Latinski „omnibus“ pomeni ‚vsem‘: ker je namenjen vsem lju-dem.
5. Ebro.
6. Mestici so meščanci belcev in Indijancev, mulati pa belcev in črncev.
7. O Veneri (jutranjica in večer-nica).

za. Kaj bo, če se Branko ne vrne? Če ga zadene v boju krogla?

In spet je molila zanj dol-ge noči, da bi se ji vrnil.

V kasnejših pismih ji je sporočil, da je zdaj hudo na fronti, zato mu ni hotela delati skrbi. Ko pa ji je v zadnjem pismu razodel, da bo kmalu dobil dopust, ni marala več skrivati in mu je odkrila svo-jo tajno. Kako lahko in kako težko hkrati so ji šle tisti dan črke izpod peresa! In potem je trepetaje sama nesla pismo skrivaj na pošto in ga vrgla v skrinjico.

Ko se je vrnila domov, je dobila očeta v sobi. Sedel je pri peči in kadil. Prisedla je k njemu in hotela začeti po-govor, samo da nekaj reče. Takrat pa je opazila, da je ne-kam nenavadno resen. Skrita slutnja jo je zbodla v srce. Ali mar oče kaj ve? Ali je morda pismonoša izblebetal, da ji vsak dan nosi pisma? Le kako naj mu izpulji skrivnost?

„Kaj je, očka? Zakaj se ta-ko resno držiš?“

„Nič ni!“ je odgovoril z glasom, ki se ji je zdel še res-nejši od njegovega obraza. „Povej mi rajši, kaj imaš s Kregarjem!“

„S Kregarjem?“ Toliko da se ni na glas zasmejala. Nič ne ve, hvala Bogu! „Kako pa si prišel na to misel?“

„Pisal mi je. Poglej!“

Vzela mu je pismo iz rok in ga naglo preletela. Kregar je prosil očeta za njeno roko!

Zora se je zasmejala na glas. Ne, da jo bo Kregar za-snubil — ne, tega ne bi bila pričakovala niti v sanjah.

Kar odleglo ji je. Samo da oče resnice ne ve! Obrnila se je k njemu:

„Kaj si vendar domišlja! Meni do zdaj še besede ni re-kel, tu pa piše: ‚Prepričan sem, da me gospodična ne od-bije.‘ Naj le stopi predme s takimi besedami!“

„Nikar tako hudo!“ jo je oče resno posvaril. „Sicer pa... jaz ga na tvojem mestu ne bi kar tako odbil... Ljubši bi mi

bil kakor marsikdo drugi, to ti že rečem, čeprav ima svoje napake. Kdo jih nima? Sicer pa... zdaj še ni, da bi mislila na take reči. Premlada si še."

Zora se je obrnila stran, da skrije rdečico, ki ji je zalila obraz. Na srečo ni oče ničesar opazil.

Ko je tisto noč legla, dolgo ni mogla zaspiti. Mislila je na očeta, na njegove zadnje besede. Da je še premlada, ji je rekel. In ko je strmela pod strop in zaman čakala spanca, so njene ustnice gluho mrmale eno edino besedo:

„Premlada... premlada...“

Šesto poglavje

TAKO JE HOTELA USODA...

Kakor hudournik po nevihti so se zagnali vojaki nad Ruse. Mislili so, da nalete na nepripravljene sovražnike, toda zmotili so se. Kozakom je bilo videti, da so jih že čakali.

Branko, ki se je svojim vojakom takoj priključil, se je boril kakor lev. Dobro je vedel, da se mora v tem boju izkazati, le tako mu je ostalo nekaj upanja, da dobi dopust, ki mu ga je stotnik odrekel. Bil je vselej v največjem mezežu. V desnici je vihlet sabljo, v levi je imel revolver in si utiral pot naprej. Sovražnikovo desno krilo se je pri prvem napadu umaknilo. Branko je to pričakoval, ker je poznal kozaške navade. Vedel je, da hoče sovražnik na ta način izvabiti krilo naprej in ga oddvojiti od jedra čet.

Vojaki so se v prvem navdušenju zagnali za umikajočim se nasprotnikom, toda poročnik jih je zadržal. Vedel je, da more uspeti samo tedaj, če razbije sovražnikovo sredino, in to je bilo najtežje. Sicer je bila pa itak njegova naloga samo zadržati Ruse in jih toliko oslabiti, da se ne bodo mogli vreči vsi na stotnikov oddelek.

Da, stotnikov oddelek. Skoraj bi bil čisto pozabil nanj. Kako dolgo ga ni! In vendar je bilo dogovorjeno, da na-

padeta oba hkrati, vsak s svoje strani. Kje je tako dolgo?

Branko je naglo pregledal položaj. Rusov je moralo biti

Nobena krema ne more spremeniti Vaše kože

TODA NEGA KOŽE NA /NAN-
ST ENI PODLAGI — ki oživ-
lja kroženje krvi po staničju in
obnavlja delovanje por — bo
očrnila Vašo kožo čisto, od-
porno in nežno. To so temelji
Elizabeth Arden ve metode Sle-
de te vsako jutro in vsak večer
točno vsakemu predpisu Eliza-
bethe Arden, ter uporabljajte zato
Venetian Cleansing Cream (či-
stilo kremo), *Ardena Skin Tonic*
(sredstvo za jačenje kože). *Spe-
cial Ansirigent n Orange Skin
Food* (hranivo kože).

*Elizabeth Arden
Venetian-proizvodi
se dobivajo v*

**DROGERIJI
ADRIJA**

Mr. ph. S. BORČIĆ

L J U B L J A N A

Selenburgova 1

ELIZABETH ARDEN

25 Old Bond St. London W 1

675 Fifth Avenue New York

2 rue de la Paix Paris

vsaj še enkrat toliko kakor njegovih vojakov, in vsi so bili dobro oboroženi. S hriba so se jele oglašati prve ruske

strojnice. Hvala Bogu, še ne upajo prav streljati, ker se boje, da ne razredčijo svojih lastnih vrst. Toda če...

Naglo je poklical praporščaka Novaka.

„Držite tu fronto! Jaz grem z nekaj ljudmi v hrib po strojnice.“

Dvajset najbližjih je šlo z njim. Med grmovjem so se jeli plaziti v hrib.

Kozaki gotovo tega niso pričakovali. Brez vsake nevarnosti so prišli Brankovi ljudje s strojnicami oddelku za hrbet. Potem se je vsula toča krogel na kozake, ki so sprva obstali, potem pa so se naglo umaknili. Zdaj je bil Branko v istem položaju kakor prej kozaki. Njegovi vojaki so šli za Rusi in zato je moral prenehati s streljanjem. Strojnice so bile zanj brez vrednosti. Ukazal je zaliti cevi s kosi železa. Ko je bilo to opravljeno, je naglo odšel z vojaki po hribu navzdol k svojim.

Le majhna razdalja ga je še ločila od njih. Mahoma pa je obstal: levo krilo čet je bilo obkoljeno, še malo in med njim in četami bodo Rusi in mu odrezali pot do njih. Zgodilo se je prav to, kar je on pripravljval kozakom. Odtrgati so hoteli njega in njegov oddelek od ostalih čet. Pognal se je naprej, a prepozno. Močan oddelek kozakov se mu je postavil nasproti.

Ostrina njegove sablje je razčesnila prvemu kozaku glavo. In za njim drugemu. Branko se je boril kakor lev. V vseh njegovih naskokih, v vseh njegovih junaštvih se je skrival obup. Kaj bo z njegovo četo! Saj jo uničijo, če ne pride stotnik dovolj zgodaj na pomoč! Njega pa še ni od nikoder, čeprav bi bil moral biti že davno tu. Ali so ga sovražniki presenetili kakor njega? Strašna slutnja ga je prešinila: „Če me je nalašč poslal v boj in me potem pustil na cedilu in izdal?“

Zgrozil se je. Četa rdečih, ki so stali med njegovo peščico in oddeikom brez poveljni-

ka, je bila čedalje večja. Zmeraj novi so prihajali. Velike kosmate kape so se množile, čeprav so njegovi vojaki krvavo gospodarili med njimi. Množite kakor gobe po dežju. In njegovih je bilo čedalje manj. Pogledal je okrog sebe. Niti deset mož ni več imel, in ko je odšel v hrib, jih je bilo več kakor dvajset. Nekaj jih je ležalo ranjenih za njegovim hrbtom. Kadar je kateri padel in bil še živ, ga je najbližji tovariš odnesel nazaj. Pet ali šest jih je bilo že mrtvih in pred njim se je gomilil kup kozakov, ki se ne bodo nikdar več zbudili. „Kmalu bomo imeli nasip pred seboj,“ se je grenko nasmehnil. „Samo da ga takrat ne bomo več potrebovali.“

V daljavi je čul kričanje. Stotnik prihaja! Zdaj, ko je pozno, prepozno. Preden pride do četa, jih ne bo več...

Zaklical je tovarišem, naj ne obupajo, toda njegove besede so bile odveč. Sami so zapazili, da se je moralo nekaj zgoditi. Videli so, da kozaški napad popušča.

„K svojim moramo priti!“ je še vzkliknil, tedaj pa se mu je nenadoma zablistalo pred očmi. Začutil je, kako ga je zaskelilo v rami. Vojak, ki je ležal pod njegovimi nogami, ni bil mrtev. Potegnil je bil revolver in ustrelil. Dobro, da ga je zadel samo v ramo. Roka se mu je pobesila kakor mrtva. Potem pa ga je zadel čez prsa udarec s sabljo in še eden. Omahnil je in zaječal:

„Zora, Zora...“

Janez, ki je stal zraven njega, je priskočil. Videl je v kozakovi roki revolver, iz katerega se je še kadilo. Kakor besen je sunil zahrbtnega napadalca z bajonetom v prsa, da se je zvalil na tla. Potem je pokleknil k poročniku.

Sedmo poglavje

KONEC BOJA

Branko je bil hudo ranjen. Janez je to takoj videl, vendar mu ni mogel dosti poma-

gati. Pobral ga je in odnesel v ozadje. Tam ga je položil pod grm, kjer sta ležala že dva druga. Nato se je vrnil v vrsto onih, ki so se borili.

In potem se je spet vnel boj. Drug za drugim so padali Brankovi vojaki. Od praporščakov je ostal samo Novak še živ.

Stotnikove čete so počasi napredovale. Pol ure so potrebovale, da so prebile kozaški zid, in njih izgube so šle v stotine.

Ko se je Kregar nato združil z ostankom Brankove stotnije, je velel, naj zbero one, ki so ostali živi.

Malo nato je stalo pred njim dvanaest mož.

„In kje so ostali,“ je vprašal presenečen.

„Ostali?... Ostalih ni več,“ je dejal praporščak in pobesil glavo.

Stotnika je spreletelo. Zdelo se mu je, da mu tajinstven glas šepeče: „Ti si kriv njih smrti! Zakaj si odlašal z odhodom?“

Komaj se je premagal, da je potlačil te misli.

Vprašal je po poročniku.

Janez mu je povedal, kaj se je zgodilo, in ga odvedel k ranjencu, ki je še zmeraj ležal v nezavesti. Pogledal je njegove rane.

„Teško, da bi ostal živ,“ je rekel mrko. „Udarci so bili dobro merjeni.“

Obrnil se je k Janezu.

„Pokličite praporščaka!“

Ko je sluga odšel, se je še enkrat sklonil k Branku.

„Ne, ta ne vstane več,“ je zamrmral.

Opazil je vnjegovi roki papir, ki ga je ranjenec krčevito stiskal v pest. Razklenil mu je prste in pogledal. Bilo je Zorino pismo. Zgladil ga je in spravil v žep.

„To mi utegne še prav priti,“ si je dejal. Odpel je poročniku plašč in obleko in zagledal velike rane na njegovih prsah. „Krepko ga je česnil!“ Njegov glas je bil skoraj porogljiv. Ozrl se je okrog sebe. Nikogar ni bilo v bližini.

Naglo je prebrskal njegove žepce. V enem je našel Zorino sliko. Tudi to je spravil.

Malo nato je prišel Novak in pozdravil. Poročal je, da se kozaki spet zbirajo in pripravljajo na nov napad.

„Naglo k četam!“ je vzkliknil stotnik. „Umakniti se moramo, preveč jih je! Saj smo že itak imeli prevelike izgube!“

„In ranjenci?“ je vprašal Janez.

„Molčite!“ mu je zapovedal stotnik. „To opravijo sanitajci.“

„Sanitajci!“ se je zasmel Janez. „Sanitajci! Ali ste že slišali, da bi bili rdeči pustili kakega ranjenca živega?“

„Molčite! K četi!“

„Ne, jaz ostanem tu!“ je odgovoril kljubovalno Janez. „Naredite z menoj, kar hočete, jaz ostanem tu. Svojega gospodarja hočem braniti z življenjem!“

Planil je pokoncu in stopil k stotniku. Sklonil se je k njemu in zaškrtal z zobmi: „Ne bom ga izdal, kakor ste vi nas izdali!“

Stotnik je prebledel.

„Molčite! Molčite!“ Izdrl je sabljo in hotel napasti Janeza. Ta pa je samo pograbil puško in udaril po sablji, da se je prelomila.

„Ali vam ni že dovolj življenj?“

Stotnik ni več vedel, kaj dela. Obrnil se je k Novaku, ki je stal v bližini in molče opazoval ves prizor.

„Pokličite dva vojaka!“

Tedaj se je začulo streljanje in kričanje. Rusi so napadali. Stotnik se ni več utegnil brigati za Janeza. Skočil je k četam in razdelil ukaze.

Kmalu pa je videl, da je kozakov več. Dal je povelje za umik. Čete so se v redu in med bojem jele pomikati nazaj proti gozdu, neprestano odbijaje napadajočega sovražnika.

Ko so Rusi videli, da ničesar ne opravijo in da se je nasprotnik zatekel v gozd,

kjer mu ne morejo več blizu, so se zbrali in se vrnili v tabor. Spremljalo jih je streljanje iz gozda, ki je ponehalo, ko so zavili v dolino.

V gozdu so se častniki spet zbrali. Stotnik je ugotovil izgube, ki so bile tako velike, da se ni smel s sovražnikom več spoprijeti na odprtem polju. Zapovedal je častnikom, naj se vrnejo v tabor, da se moštvo odpočije.

Čez dobro uro so bili že tam. Kregar je šel v svoj šotor in se vrgel na svoje ležišče. Vzel je iz žepa pismo, ki ga je našel v Brankovem žepu. Naglo ga je preletel in se nasmehnil:

„Tako je torej!“

Potem je vzel še Zorino sliko, ki jo je odnesel na smrt ranjenemu poročniku. Dolgo, dolgo je strmel vanjo, nato pa je segel z roko po čelni in zamrmral: „Moja boš, moja, čeprav ljubiš drugega!“

Vstal je, vzel papir in črnilo in začel nekaj pisati. Ko je bil gotov, je poklical slugo. „Poišči dežurnega sla in ga privedi sem!“

Še enkrat je prebral Zorino pismo in potem še to, kar je sam napisal. Nato je zamrmral: „Jutri zvečer odidem in v dveh dneh sem doli.“

Sel je stopil v šotor in pozdravil. Stotnik mu je izročil pismo:

„Odnese tole takoj v štab! Ko se vrneš, mi poročaj!“

Pismo je bila prošnja za dopust.

Ko se je drugo jutro pričelo svitati, je stotnik poslal oglednike tja, kjer je minuli večer divjal boj. Vojaki so se kmalu vrnili: njih vodja je poročal, da so vsi ranjenci mrtvi. Kozaki so naredili z njimi tako, kakor je bil Janez napovedal prejšnji večer pred umikom. Vodja je tudi povedal, da so njegovi ljudje vsa trupla pokopali.

„Tudi poročnika Slavca?“ je naglo vprašal stotnik.

„Ne,“ je bil odgovor. „Njegovoga trupla ni bilo nikjer.“

Ureja Boris Rihteršič

Ameriška filmska industrija

Ameriška filmska industrija je danes zelo razvita. Po obsegu pride takoj za industrijo petroleja in čilškega solitra. Njeni kapitali so ogromni. Filmska podjetja ki so si izbrala za svoje središče Hollywood, dajejo dela tisočim delavcem in stotinam umetnikov.

Če hočemo videti porast filmske industrije, moramo primerjati številke Hollywooda prej in zdaj. Prvi film so napravili v Hollywoodu leta 1911. V sledečih letih so se preselila vsa filmska podjetja iz Newyorka, tako da je imel Hollywood leta

Nina Mae McKinney igra glavno vlogo v MGMovem filmu „Aleluja“

1920 že skoraj 55.000 prebivalcev. Leta 1926 jih je imel 140.000, danes pa že nad 500.000. V Hollywoodu je 58 filmskih ateljejev in 247 filmskih podjetij.

Če hočete še bolj spoznati dimenzije današnje filmske industrije, vam povem nekaj števil, ki se nanašajo na eno največjih filmskih podjetij, na MGMovo družbo. Ta družba zaposluje stalno 8500 ljudi in od teh jih dela 5.900 v studijih, 1600 v oddelku za posojanje in razpečevanje filmov, 3000 pa v lastnih kinih. Zastopnikov imajo v Ameriki 115, po vsem svetu pa nad 400. Podružnic je v Ameriki 50, v ostalem inozemstvu pa 115. Proračun družbe MGM je znašal lani 98 milijonov dolarjev. Samo v kinih družbe je bilo vsak teden povprečno 7

Elitni Kino Matica

Telefon 2124

Dijak prosjak

Filmska opereta iz dijaškega življenja. V glavni vlogi pevka Jarmila Novotna in pevec Hans Heinz Bollmann, iz filma „Vesela srca“.

Aleluja

slovit film iz življenja črncev, ki ga je režiral slavni režiser King Vidor. Pretresljiva zgodba ljubezni dveh duš, ki ne odločujeta sama svoje usode.

milijonov ljudi. MGM ima stalen angažman s 15 zvezdami in 91 igralci glavnih vlog, potem ima 24 režiserjev, 59 scenaristov, 12 kompozitorov in 81 operaterjev. Lani so porabili v studijih 159 milijonov čevljev filma, v inozemstvo pa so poslali 8000 kopij filmov.

Iz teh številke se najbolje vidi, kako mogočna je ameriška filmska industrija.

„Luči vele mesta“

novi Chaplinov nemi film, so v petek 27. februarja prvič v Evropi predvajali v Londonu. Krstni predstavil je prisostvoval tudi Charlie Chaplin sam. Navdušeno občinstvo je tako dolgo ploskalo in vzklikalo, da je moral umetnik stopiti pred platno, kjer je izpregovoril nekaj besed. Ko je nato šel z odra na način, kakor hodi v filmu, s svojimi dolgimi čevlji, je občinstvo — evet londonske družbe — od ekstaze skoraj ponorelo. Kritika vsega londonskega časopisja je nad filmom navdušena. Chaplin sam je izjavil, da je „City Lights“ njegovo najboljšo delo.

Še nekaj o pasjih filmih

Dva podjetna Američana, Zion Nvers in Jules White, ki snemata filme, v katerih igrajo psi glavne vloge, sta povedala o svojih „igralcih“ tole:

„Vsi psi so v filmih oblečeni, vendar pa nočejo nositi oblek, ki jih je prej imel že kak drugi pes na sebi. Igrajo samo tedaj radi in z voljo, če vedo, da jih po delu čaka dobra porcija klobas. Čeprav so psi malokdaj ljubosumni, je vendar opaziti, da nekateri skušajo izfistniti druge in priti bliže kameri. Pred vsem tisti, s katerimi sva že večkrat delala.“

Zanimiv je bil prizor, ko sva pred psi predvajala njihov film. Platno sva dala nalašč postaviti zelo blizu tal, da so psi lahko nrišili blizu, in projicirala sliko z druge strani platna. Psi so nekam nezaupljivo prišli k sliki in jo ovahavali. Ali so opazili, da igrajo oni, ne vem. Samo za svojega najboljšega pasjega igralca sem prepričan, da je vedel. Kakor zmeraj je tudi to pot lajal na vse druge pse, samo kadar je bil čisto sam na sliki,

je bil tiho in se dobrikl svojemu dvojniku.

Pse vzgajati za igralce je zelo naporno delo. Človek mora biti z njimi angelo potrpežljiv in z njimi lepo ravnati. Šele tedaj je mogoče z njimi narediti kaj pametnega. Najnovejša filma v seriji teh filmov sta parodiji na „Broadwayško melodijo“ in na vojni film „Na zapadu nič novega.“

Filmski drobiž

MGM je angažiral francoskega komika Andreja Berleya, ki tehta 154 kil. Berley je bil nekdanji znan sportnik in je dosegel lepe rezultate v težki atletiki. Šteli so ga med najmočnejše ljudi Pariza. Porabili ga bodo za filme, ki bodo namenjeni Francozom.

Ameriška komika Stan Laurel in Oliver Hardy sta napravila nov film, ki se imenuje „Noč greha“.

FILMSKA VPRAŠANJA

1. Kdo igra glavno moško vlogo v filmu „Dijak prosjak“?
2. Pri kateri filmski družbi igra Anita Page?
3. Kdo je igral Gretinega očeta v filmu „Ana Christie“?
4. Kje je sedež ameriške filmske industrije?
5. Kdo je igral glavno vlogo v filmu „On ali jaz“?

Za rešitev teh vprašanj razpisujemo nagrado

20 velikih filmskih fotografij,

ki jih razdelimo med 10 izžrebanih reševalcev. Rešitve, ki jim mora biti priložen kupon št. 10, prinesemo v 12. številki.

Zaradi urednikove zaposlenosti izidejo rešitve vprašanj in imena nagrajenih iz osme številke v prihodnji številki. Prosimo vse, ki so rešitve poslali, naj dotlej počakajo.

FILMSKA POŠTA

Rozzi: 1. Kolikor vem, se je Tauber ločil šele tretjič, ne pa sedmič. 2. Charlotte Anderson je res Berlinčanka. Rojena je bila 14. VIII. 1906. 3. Njen mož je bil režiser Steinhoff. Rojena je bila 20. VI. 1904 v mestu Tečini - Podmoklem na češko-nemški meji. 4. Olga Čehova se je pred kratkim vrnila v Evropo. Igrala pa ni pri MGMu, ampak pri Universalu. 5. Igo Sym je bil rojen 3. III. 1896 v Innsbrucku.

Kristl: Paul Richter ima naslov: Berlin W. Tauentzienstr. 10.

Slavka: Marlene Dietrich je bila rojena 27. X. 1902 v Berlinu.

Pepi: Mary Pickford se je pisala prej Smith.

M. R.: 1. Oscar Marion, rojen 4. II. 1894 v Königsfeldu. Studiral medicino in postal zdravnik. Potem je prešel k gledališču in nato k filmu v Berlinu. Glavni filmi: „Boj za rodno grudo“, „Moj prijatelj sofer“, „Valencia“, „Potop“, „Čardaška princesa“, „Dve rdeči rosi“, „Blodne ure“, „Mala Inge in njeni trije očeti“, „Venera v svetovnem kopališču“, „Waterloo“, Tonfilmi: „Nadporočnik Rudi“, „Sejm ljubezni“, „Pot v Rio“. Pri Paramountu: „Nedelja življenja“. Naslov: Berlin, Kurfürstendamm 110, Nemško. 2. Anna May Wong rojena 21. IX. 1905 v Los Angelesu. Začela filmati pri Fairbanku. Glavna filma: „Umazani denar“ in „Metuli z ulice“. Tonfilm: „Mai Tang“. Naslov: Schubert-Theater, Newyork. 3. Greti Garbo nemško ali angleško.

Za zaprtje

pomaga tudi laneno seme. Najprej izplakneš skodelico z vrelo vodo, da se doobra segreje, nato pa nasuješ vanjo žlico lanenega semena in nanj toliko vrele vode, da seme ravno pokrije. Skodelico nato trdno pokriješ; čez kakih deset minut se seme že toliko omehta, da ga lahko ješ. Še bolje ti tekne, če na ta način omehtano seme zmešaš z jabolčno ali češpljevo čežano. To ješ zvečer, preden greš spat; ne jej prehlavno, nego dobro prežveči.

Vlažno stanovanje

Koliko gospodinj tarna, da je pri njih doma vlažno in da nobeno sredstvo ne pomaga! Pa ni res; tudi za vlažna stanovanja so zdravila, in še učinkovita po vrhu, kar je glavno.

Z zračenjem si gotovo že poskusila? Da, pa praviš, da je vse zaman. Nu, potem ti svetujemo tole:

Postavi v sobo posodo z žganim apnom. Apno željno vpija vlogo in se veže z njo. Kadar jame razpadati in postane tekoče, ga moraš nadomestiti s svežim. To delaš tako dolgo, dokler tudi sveže žgano apno nič več ne vpija vode. Ko si tako začasno pregnala vlogo, si pripraviš raztopino pet litrov vode in pol kile maznega mila, in z njo prepleskaš stene; v dveh dneh se posuše. Nato vzameš spet pet litrov vode in raztopiš v njej 50 gramov galuna; s to raztopino prebeliš stene. Ta zaščitna plast drži več mesecev.

Če pa izvira vlaga v stanovanju od talne vode, si pomagaš tako, da izoliraš stene z asfaltno strešno penko. Tega seveda ne boš sama delala, nego boš poklicala zidarja. Najprej se stena cementira, nato pa pribijejo nanjo tenke s kreozotom prepojene letve, in sicer pokonci, da se letve trdno primejo stene.

Vlažna skladišča osušiš, če omečeš stene z asfaltnim gudronom. Najprej je treba seveda prejšnji omet skrbno odstraniti, nato pa se stene omečejo z zmesjo 80 delov vročega tekočega katrana in 20 delov asfalta, potem pa še z vročim peskom. Ko se posuše, jih lahko brez skrbi pokriješ s tapetami.

Kako doženeš, ali je meso pokvarjeno?

Zdravo meso skoraj nima duha, pod prsti se čuti trdo in domala nevlažno; pri kuhanju ne „gre skup“, kakor pravijo gospodinje, in teže skoraj nič ne izgubi. Kar ima med mesnimi vlakni tolšče, je bela in trda.

Če ima meso precej belkasto barvo, izvira od malokrvne živali in zato nima moči. Vrhu tega je utegnila biti ta malokrvnost posledica nevarnih živinskih bolezni. Temno rdeča, škrlatasta barva mesa je dokaz, da je žival poginila.

Mast mesa bolne živali je rumenkasta, vodena in zdrizasta, meso je mehko in mokro. Pri kuhanju se skrči, „gre skup“, in postane mnogo lažje, pač zato, ker je žival med boleznijo izgubila mast in mišičevino.

Škatle za smotke

izgube duha po tobaku in jih lahko porabiš tudi za druge namene, če vliješ vanje nekaj špirta in ga takoj zažgeš. Seveda moraš biti pri tem oprezna in paziti, da ni v bližini kakih gorljivih snovi, zlasti ne petroleja, papirja itd.

Ne kuhaj predolgo!

Znanost je dognala, da se nahajajo v sirovih jedeh snovi, ki se pri dolgem kuhanju uničijo, ki pa so za človeka velikega pomena. Jedi, ki so prebavljive že sirove, zato ne kuhaj, nego jih uživaj po možnosti sirove. Take jedi so na primer sadje, solata in nekatera sočivja. Mleko in meso pa je treba skuhati ali speči, ker utegnejo biti v njih kali bolezni. Krompir, večino so-

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbujala, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben. „Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudlinge itd. tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartil, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev pudling s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se čisto ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi, pudlinge in spenjeno smetano, kakao in čaj, šartilje, torte in pecivo, jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša $\frac{1}{2}$ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 ladjčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti za kuhinjo in hišo

prinašajo izbirno izvrstnih predpisov za pravo enostavnih, boljnih, finih in rafiniranih močnih jedi, šartiljev, peciva, torti, t. d.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena ledila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenle tudi pri začetnicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.

čivja in moko je treba kuhati ali peči zato, ker sirovo ni užitno.

Jedi ne kuhaj predolgo, nego samo dotlej, dokler niso dokuhane. Pri predolgem kuhanju ali večkratnem pregrevanju se uničijo vse tiste snovi, o katerih trdi znanost na podlagi izkustev, da so važne za življenje. Soka, ki ga dá sočivje in sadje, ne odcedi, kaj šele, da bi ga zlila proč! Deni ga na stran, da se ohladi, potlej pa ga zlij na jed, zakaj v njem so najvažnejše hranilne snovi.

Dobro jetrno juho

za pet oseb si takole pripraviš: 15 dek jeter dobro ostrgaš iz kože in jih spraziš z drobnim narezanim korenjem na masti, posuješ nato z moko in poliješ s poldrugim litrom vrele vode. Med tem narežeš eno žemljo na ploščice, ki jih cvreš na masti, dokler ne postanejo svetlo rjave; ocvrte rezine deneš v juho, dodaš nekaj soli, popra, malo rdečega vina in malo kisa; vse to dobro prekuhaš, nato pa juho precediš in razpustiš v njej tri maggijeve kocke. Vse skupaj naj potem še enkrat zavre.

V tej juhi so najprimernejši praženi drobtinovi cmoki.

Medeni kolači

Potrebščine: 30 dkg medu, 45 dkg sladkorja, 20 dkg sladkih mandljev, 5 dkg grenkih mandljev, 65 dkg pšenične moke, 6 g stolčnega cimeta, 1 zavojček dr. Oetkerjevega pecilnega praška, 3 g stolčenih klinčkov, 2 g stolčenih kardamomov, pol zavojčka dr. Oetkerjevega vanilinovega sladkorja s pol limone zribanimi lupi.

Priprava: Olušči mandlje, jih se-sekljaj, a ne predolgo, ter pomešaj z dišavami in vanilinovim sladkorjem med moko. V emajliranem loncu segrevaj sladkor s strdjo tako dolgo, da se sladkor stopi. Toplo raztopino daj na močnato zmes, ki se nahaja v skodeli, pomešaj vse skupaj in dodaj po ohlajenju 1 zavojček dr. Oetker-jevega pecilnega praška. Na deski še prigneti toliko moke, da se testo več ne lepi in se da razvaljati. S kozarcem ali pločevinastimi obodi izreži kolačke ter jih speci svetlorjavo na pločevini, pomazani z voskom. Medene kolačke vzemi še tople z nožem s pločevine in jih shrani v dozi. Zelo okusno in poceni!

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna „Franz Josefova“ grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki moderne zdravilstva za žensko so preizkusili, da „Franz Josefova“ voda v največ slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. „Franz Josefova“ grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Rešitev križanke v zadnji številki

Vodoravno: 1. Matematik; 2. Anomalijs; 3. Renegat; 4. Amir; 5. Tinica, ud; 6. Ol, kimono; 7. Nas, napad; 8. Uri, ime; 9. Pav, kuluk; 10. Lak, žena; 11. Erotikon; 12. Upor; 13. Lov, penez.

Navpično: A. Maraton; ul; B. Anemija; Alepo; C. Tonin, Suvarov; D. Emerik, kor; E. Mag, cinik; F. Alabama, Užice; G. Tit, opilek; H. Ji, Unamuno; I. Kal, Dodekanez.

KLIŠETE
vseh vrst po
fotografskih
ali risbah
izvrsnejše
najsolidnejše
KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA - DALMATINOVATI.

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofijo št. 19

En gros — en detail.

Dežniki vseh vrst. Vrtni senčniki. Sejmski dežniki. Velikanska izbira. Skrajne cene.

Tovarna kuvert

Konfekcija papirja

„KVERTA“ D-1
D-2
LJUBLJANA
Karlovska ul. 2, Vožarski pot 1

Foto aparate in
potrebščine

dobite v največji izbiri pri

Drogeriji „Adrija“

Mr. Ph. S. Borčič

Ljubljana, Šelenburgova ulica 1

Telefon št. 34-01

Zahtevajte cenik!

Kupon **10** film

PRVE VESTI POMLADANSKE SEZONE

V naših prodajalnah dobite že zdaj najnovije pomladanske vzorce. Do danes ni bilo tako prelestnih okrasov, tako dovršenih vzorcev po tako nizki ceni. Modo, mičnost in radost si danes lahko vsakdo dovoli. Prijetno je prihajati na pomladansko promenado v novih čevljih. Ti stanejo pri nas za dame samo 199 Din, za gospode samo 249 Din. Oglejte si naše izložbe —

199.-

vrsta 9675—38

Kako Vam ugajajo ti lepi čevljički? Okrasili smo jih okusno s kombinacijami raznih barv. Pridite, da Vam jih pokažemo.

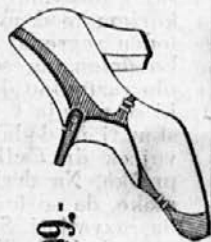
199.-

vrsta 9805—96

Ta najnovjši kroj daje nožicam elegantno linijo, kombinacija laka s semišem daje temu čevljičku poseben slog, ki bo ugaljal vsaki odlični dami.

obiščite naše prodajalnice!

ROMA

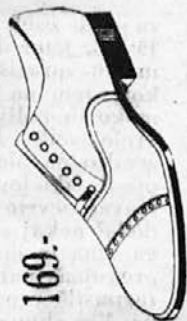
199.-

vrsta 1625—26

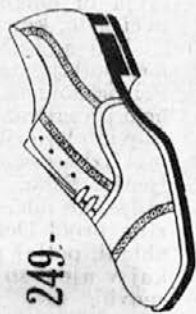
199.-

vrsta 2345—77

169.-

vrsta 1957—22

249.-

vrsta 6637—11

vrsta 2642—30

Navadno beba ne mara imeti enakih čevljičkov kakor jih imajo bratci. Zato smo te čevljičke okrasili tako okusno, da boste z njimi svojo hčerko zelo razveselili.

Lahki čevljički s polvisokim lesenim podpetnikom, okusno kombinirani in izdelani iz najfinejšega materiala, jih iz laka in boksa.

Svetli nubuk s temno rjavim boksom je v skladu s prirodnimi barvami pomladi. Tako je kombiniran in okrašen ta čevljiček, da ustreza vsaki pomladanski obleki.

Vi, ki ste izpostavljeni štrpacu in ki ste vso zimo nosili težko obutev, potrebuje za pomlad lažje čevlje. Evo jih iz tobra boksarja in iz izdelanega boksa s trpežnimi gumastimi podplati. Imamo jih črne in rjave barve.

ZA VSAKO BARVO ČEVLJEV IMAMO USTREZAJOČE BARVE NOGAVIC